

XIII. PETRUS ALBERTUS VAN DER PARRA, JEREMIAS VAN RIEMSDIJK, JAN SCHREUDER, HUIJBERT WILLEM VAN BAZEL, REYNIER DE KLERK, NICOLAAS HARTING, LOUIS TAILLEFERT, MICHEL ROMP, WILLEM HENDRIK VAN OSSENBERG, MAURITS THEODORUS HILGERS EN WILLEM ARNOLD ALTING, BATAVIA 20 OKTOBER 1765.

VOC 3125 (Kol. Arch. 3017), fol. 8-277.

[[fol. 8] De Westfriesland vertrok op 10 mei 1765 met de generale missive van 8 mei naar Nederland. Op 25 mei is de generale missive van Heren XVII van 25 oktober 1764 ontvangen met de eis van retourren voor 1766 van 16 oktober 1764. Vervolgens werd op 15 juni 1765 de brief van Heren XVII van 10 oktober 1764 ontvangen. Op 28 mei, 15 en 21 juni 1765 zijn er over de spoedeisende zaken in deze ontvangen brieven besluiten genomen. [fol. 9] Over de verdere zaken is op 12, 15, 19 en 20 augustus 1765 vergaderd.

AMBON

De wens van Heren XVII dat de oogsten van kruidnagels na de schrale opbrengsten in 1761 en 1762 zouden verbeteren is vervuld met 983.660 pond in 1763 en 1.112.676 pond in 1764. Het laatste is 227.335 pond meer dan waar het bestuur in zijn brief van 20 september 1764 op had gerekend. Maar het bestuur is aanbevolen om bij een schraal gewas toch te proberen een redelijke hoeveelheid te verwerven en daarom niet onder het vastgestelde aantal [fol. 10] van 550.000 kruidnagelbomen te geraten. Men dient gestorven bomen door nieuwe te vervangen. Het bestuur berichtte in zijn brief van 18 juni 1765 dat er op de vestingen die kruidnagels leveren, in totaal 754.770 stuks vruchtdragende, halfwassen en jonge bomen zijn. Helaas staat het er met de peperverbouw op Buru slecht voor en dat zal, zoals reeds in de generale missive van eind december 1764 aangegeven, wel niet verbeteren. Het bestuur meldde in zijn brief van 18 juni 1765 dat het de resident te Buru naar de toestand en het aantal peperplanten daar had gevraagd, maar er wordt geen gunstige verbouw verwacht wegens gebrek aan volk [fol. 11] en de wilde varkens op Buru, wat een voortdurend toezicht nodig maakt. Heren XVII vroegen opheldering hoe de onderstuurman en gezaghebber van de pantjalang de Hoop aan vijf ongebrande en beschadigde geweren was gekomen in plaats van de goede exemplaren die hem voor patrouillettecht in 1762 waren meegegeven. Opgemerkt wordt dat er steeds op de commandanten van patrouillettechten gelet moet worden en dat ze ter afschrikking van anderen gecorrigeerd moeten worden. Men hoopt dat het Heren XVII uit de gegeven bevelen en straffen zal blijken, dat daar alle aandacht op is gericht. Opdat de uitgevoerde vestingwerken door gebrek aan onderhoud niet weer in verval raken, [fol. 12] zijn de desbetreffende dienaren daartoe aangespoord. In de brief van 25 mei 1763 gaf het bestuur de informatie die in 1762 was gevraagd. Sindsdien waren de vestingwerken in verval geraakt. Deze brief wordt nu voor Heren XVII meegezonden. Daar het billijk is dat slaven, die door de Compagnie met douceurs aangemoedigd en door haar in ambachten opgeleid worden, niet voor particulieren werken, is op verzoek van Heren XVII per circulaire aan de kantoren opgedragen hierop toe te zien en dat ze op straffe van deportatie niet voor andere slaven worden ingewisseld. Naar aanleiding van het antwoord in de marge van het extract uit de brief van Heren XVII van 25 oktober 1762 zal tevens aan de kantoren bevolen worden [fol. 13] om slaven niet tot slotenmaker of zwaardveger¹ op te leiden. Heren XVII hadden gemeld dat het bestuur te Ambon en op andere kantoren niet de juiste papieren voor of naar Nederland hadden verzonden. Zo werd uit Ambon geen lijst

¹ Zwaardveger, onderhoudt wapens, ook wapensmid.